

Винниченко

проти

Пешлюри

Друкарня Політичного Відділу Дівізії.

Agreeing!

3590.

Дніська державна
наукова бібліотека

648

Дві постати.

(Передмова).

Революція на Україні висунула на кін історії дві кольоритні, дві характерні і своєрідні постати.

Винниченко і Петлюра—це яскраві символи двох груп „української демократії“, що стала на чолі національної революції, це два живі образи різних щаблів її розвитку. Талановитий письменник-новатор, революціонер в літературі і в громадському рухові, один з перших українських співців робочої класи—Володимир Винниченко з перших днів революції, став до керми її на Україні як провідник укр. соц. демократії, як ініціатор Центральної Ради, яко голова Генерального Секретаріату, потім як голова Ради Народніх Міністрів і зрештою—як голова Директорії У. Н. Р.

Знаменувало це спробу трудової, робітничої і селянської української інтелігенції, з хоробливо-чутливим національним почуттям—здійснити революційним шляхом максимум національних здобутків, погодивши момент національного і соціального визволення в буржуазній революції.

Висуваючи на перший план національде визволення—мимоволі через слабкість національно свідомих власних сил змушена була вона йти на компроміс із власною „ріднесенькою“ буржуазією, берегти „єдність національного фронту“, офіруючи йому несвідомо інтереси робітничої класи, інтереси революції. Але зраджуючи так свою класу, йдучи проти неї поруч з авантюристами і банкірами, Винниченко і йому подібні роблять це в самозасліпленні, часто з тугою, з почуттям одірванности—аж поки не підходить момент прояснення, каяття і переходу в табор революції до тих, як їм здавалось, слабих сил, які творять міжнародню революцію, погоджуючи соціальне і національне в класовій боротьбі.

І цей момент,—момент признання соціалістичної суті революції з боку рештків чесної, трудової інтелігенції—є моментом остаточного знищення „єдиного національного фронту“, моментом повного завершення національної революції.

Винниченко—комуніст. Винниченко—бувший цемент єдиного національного фронту в еміграції з національної „держави“, збудованої власними руками—прозрів і з усім запалом чесного революці-

онера громить ту саму державу, яка по залізним законам льогіки перейшла до ховзьких рук політичних спекулянтів. Винниченко—уповноважений посол У. С. С. Р. у Відні. Викниченко—член Всеукраїнського Центрального Виконкому Рад роб. і сел. деп. Це є знак, що Українська Нар. Республіка—національно-буржуазна держава липилась зараз тільки кублом брудної зграї спекулянтів і запродавців—а все, що є чесного на Україні творить Радянську Українську Соціалістичну Державу, світову федеративну сіціалістичну Республіку.

Друга постать, постать „Головного отамана Симона Петлюри“, виросла з-за спини Винниченків у самому ході Української революції, винесена вгору хвилями революційного моря, появилася на першому пляні в останні часи. Скромний бухгалтер, середній публіцист, людина золоті середини і неширокого світогляду, ідеолог куркуля і міщанина—С. В. Петлюра попадає за свої земгусарські галіфе і френч на пост генерального секретаря військових справ, де йому починає всміхатися роля національного героя. Після кривавого придурення повстання в Київському арсеналі, після „в'їзду на білому коні“ до Київа на чолі німецьких окупантів він стає справді надією і зброєю в руках позалаштункових керовників реакції. Арешт його, як небезпечного суперника, гетьманом Скоропадським утворює йому славу в „низах“, славу підхоплену і поширену претендентами на міністерські й отаманські посади і всією масою революційного, ображеного поміщиками й генералами куркуля, який робить його своїм улюбленцем і висуває його на високий пост „Головного Отамана“.

Нездатність до творчої праці, жмикрутський апетит і самодурство у відношенні до слабших; угодовство—перед силу маючими, повна безпринципність, окрім принципу власного, інтересу безкрайня здатність до компромісу на всі боки, до зради, до підлоти—ось характерні риси цього „бувшого соціаліста“, бувшого „революціонера“ і завжди сушого куркуля-власника, політичного спекулянта. Він завжди криється за спиною ідеалістично-настроєної інтелігенції, підхоплює її гасла,—з нею в момент, коли почує себе сильним—без жалю розправляється, як що не піде до послуг його і його панів. Петлюра—це живий образ третьої У. Н. Р., збудованої націоналістичним куркулем „дрібним буржуа“ на крові робочих і селян, на гроші західної буржуазії, багнетами польської шляхти.

Проти цієї У. Н. Р., проти петлюрівщини, проти цього символу перейденого революцією щабля національної буржуазної держави, куркулячої демократії зараз повстає все, що є чесного, все що є революційного.

Зібрані тут статті віденської газети „Нова Доба“, провідником якої є В. Винниченко, бувший „товариш“ Петлюри по будуванню У. Н. Р., а нині заклятий класовий ворог—наочно показують, що петлюрівщина, що шовіністично-авантюристична спекуляція реакції національно-визвольними гаслами—нині самотня, оголена в своїй контр-революційній суті, засуджена на смерть.

А натовісць все міцнішає, збираючи всі раніш одсталі і роспрошені сили пролетарська революція, яка єдина несе визволення людства від кривд соціальних, економічних і національних.

В. Блакитний (Елланський).

*
*
*

Р. С. Зібрані тут статті взято з ч.ч. 1—4 „Нової Доби“, віденської газети, фактичним редактором і ідейним провідником якої є В. Винниченко. По обставинам технічного характеру не було можливим встановити які з статтів написані самим Винниченко, а які — иньшим товаришом, з „групи Винниченка“. Але це ще більше підкреслює перехід на бік революції Винниченка не як особи, а як виразника певної групи, і гостру боротьбу цієї групи проти куркулячої петлюрівсько-польської У. Н. Р.

В. Б — ий.

Утопія і Дійсність.

„Всесвітня революція—це є утопія, фантазія мрійників, шкідлива вигадка фантастів-екстремистів“. Так говорили колись у Росії й на Україні всі „тверезі“, „державні“ люди; так говорять ще й тепер усі ті, для яких революція дійсно є шкідлива, для яких вона несе знищення їхніх економічних, соціальних і всіх інших привілеїв.

На підставі цих „тверезих“ твержень українська дрібнобуржуазна демократія майже всю революцію бабралась у ковбані контр-революції, більше двох років служачи пануванню капіталу, пануванню ладу тих клас, які були, є й будуть найзапеклішими ворогами національних стремлень навіть цієї самої української дрібної буржуазії.

Керуючись цією „тверезістю“, українські „соціалісти“ весь час орієнтувались і тепер орієнтуються на буржуазію Заходу, на перемогу реакції й контр-революції й валяються в ногах соціальних бандитів, грабіжників і насильників над працюючими класами всього світу, випрохуючи в них помочи проти свого пролетаріату й селянства й добиваючись признання своїх ганебних контр-революційних заслуг.

На цій же орієнтації росте жагуче бажання українських підпанків, льокаїв капіталу, цієї дрібної буржуазії, швидче „вийти в люди“, стати великою буржуазією. Різні бувші й теперешні міністри, урядовці, отамани, посли й всілякі члени місії та комісії, „роspреділивши“ між собою ті мільярди народніх грошей, які були в пануванню отаманщини, тепер страшенно, заклопотано, натхненно працюють над створенням із себе української буржуазії,—справжньої, поважної, череватої, жорстокої буржуазії „як у людей“, з своїми власними банками, акціями, підприємствами, визиском і пригніченням своїх власних „німих рабів“.

Для цієї „патріотичної“ мети йде тепер гарячкова консолідація всіх капіталів, що мають ся на руках отих „патріотів-діячів“. Ця „твереза“ ідея служить найкращою підвалиною для відбудовання „національної єдності“, для „єдиного фронту“. Соціаль-демократи зворушливо єднаються з національ-демократами, з гетьманцями й в пориві патріотизму дружно, спільно, єдиним фронтом... екуювають акції нафтяних підприємств, закладають свої фабрики, купують великі будинки, „Творімо свою буржуазію!“—стоїть палкий, натхненний клич на цьому „єдиному фронті“—„Рятуймо Україну від насильників-комуністів“. О, вони—страшенні патріоти, ці збірачі капіталів, вони—надзвичайно тверезі „реальні політики“, вони гарячі противники й вороги всяких таких „утопій“ і „фантазій“, як всесвітня революція,

як знищення паразитів і злодіїв, як соціалістичний устрій громадянства, де кожний повинен працювати, де не може бути ні національ-демократичних, ні соціаль-демократичних грабіжницьких акцій.

Але така лиха доля цих запізнених ерзац-капіталістів, що не доведеться їм вивести „в люди“ Неньку-Україну, не доведеться їм створити „творчу“ клясу своєї буржуазії. Всі оті накрадені, насpekульовані, розграбовані мільйони народних грошей у руках цих людців—є, дійсно, утопія, фантастика. І не тільки через те, що процес створення цілої кляси є справа поколінь, а через те, що навіть уже давно сформовані, дозрілі й насмоктані буржуазні кляси всього світу стоять на порозі своєї загибелі.

Даремно наші ерзац-капіталісти силкуються відіпхнути від нафтяного жолоба польську буржуазію; даремно варшавські поршівці й петлюрівці лижуть ноги польської шляхти й покірно витираються від її плювків, сподіваючись за це дістати від неї змогу добратись до України. Даремно ці поршівці на своїй конференції в Варшаві під захистом польських жандармів постановляють: „негайного відкликання совітського уряду“ і „визнання теперішнього демократичного уряду“. Польська шляхта, яка має бути опорою тих постанов, є першою кандидаткою на ешафет революції.

Даремно недобитки українського міщанства й контр-революції закладають різні „Союзи української державности“, „Національні Ради“, „передпарляменти“ і тому подібні хирляві, жалюгідні, слиняві інституції. Даремно з ними повзуть до трону антантського капіталу, благаючи „визнати“ їх і дати допомоги проти своїх працюючих кляс, які слухаються „фантастів“—комуністів. Даремно: трон антантського капіталу сам готов прохати у самого пекла підпори й помочи проти своїх власних „фантастів“.

І даремно різні „соціалістичні“ ідеологи цієї збірної недобитої контр-революції сподіваються, що трон капіталу впаде не раптово, а тихенько, лагідненько, в „культурних“ формах і не одразу, а помаленьку, як цукор ростаючи в тепленькій водичці опортунізму, так що наші „національні герої“ ще матимуть час на свою „творчу, будівничу роботу“. Ні, й цей трон упаде так само, як падають усі трони, упаде з великим грохотом, упаде під не-делікатними ударами „фантаста“—пролетаріята й упаде в таких формах, в яких вимагатиме боротьба кляс не на життя, а на смерть.

І дійсно: яка дика, безглузда фантазія цих маленьких людців гадати, що вони, іменно опі хабарники, спекулянти, біржеві агенти, казнокради, опі задрипані в болоті всяких контр-революційних орієнтацій „дипломати“, замурані по вуха в сервілістичних слинах „міністри“, закрівавлені кров'ю своїх працівників отамани, що іменно вони зможуть мати коли небудь змогу загнуждати свої революційні, розбурхані, усвідомлені працюючі кляси й повести свою „державну роботу“. Яка смішна утопія цих злодійкуватих підніжків реакції:

спинить кур'єрський поїзд революції, тримаючись за поділ мантиї Антанти й виставляючи свої загижені, скорцюблені страхом пальці на перепону йому.

Дурні фантасти: реальна, жива, весело-жорстока й немилосердно-рішуча дійсність знесе й ростопче всі утопії-трони, всю фантастику підніжків їх, всі капіталістичні й ерзац-капіталістичні мрії про одстрочку загибелі, про „єдині фронти“.

Бо єдина жива, реальна дійсність теперішнього часу є Велика Всесвітня Революція. Єдина, неминуча, необхідна дійсність недалекого майбутнього є перемога Революції. Все ж, що пробує одвернути цю неминучість, є во істину, злочинна й дурна утопія, безнадійна фантастика.

Соціалістична революція і Україна.

Світова війна, оця страшна, з'організована головними імперіалістичними державами Європи кривава різня народів, скінчилась у першій мірі усуненням німецького фінансового капіталу з конкуренції цих держав за опанування світового ринку, за загарбання нових територій для колоніальної експлуатації, за поневолення й капіталістичне ограблення нових народів.

Формально дала вона перемогу фінансовому капіталові Англії та її союзникам. Формально. Та хоча в Парижі, Лондоні, Римі, Вашингтоні могли бити торжественно в усі дзвони на знак перемоги, а в Парижі могли переможці диктувати мир Європі та перекроювати карту Європи й світа після апетиту коаліційного фінансового капіталу, але хто ж вірить у тревалість цього миру? Кому не приходить на думку, що доля цього миру та сама, що й берестейського? Що самотнім тревалим миром буде той, який подіктує з'організований побідний міжнародній пролетаріят усієї людськості?

На те, що антантський мир є недовготривалим, є дуже поважні, об'єктивні причини.

По перше. Народне хазайство Європи, та не тільки її, яке до війни осягнуло вершок свого розвитку, протягом більш як 4-літньої небувалої різни народів зазнало, знищено, зруйновано. В одних країнах більше, в других менше. Це є очевидний кожному факт. Але найбільше горя й муки терпить від цієї руїни самотня продуктивна кляса, що витворила його своїми мозолистими руками, без яких весь світовий капітал є безвартною й мертвою річчю, себто робітники. Повернувши з війни, на яку погнали їх міжнародні злочинці капіталу, скинувши салдатську шинелю, вони застають скрізь голод, холод, нужду, великі терпіння. І коли перед клясою буржуазною стоїть самотнє завдання до розв'язання, яким способом відновити, відбудувати капіталістичне хазайство, щоби далі жити паразит-

ним, благословенним життям, щоби далі експлуатувати, грабувати, гнобити мільйони робочого люду, то перед сими мільйонами стоїть теж одинокє, історичне завдання до розв'язання: що робити, щоби дотеперішнє своє скотяче життя перемінити на людське, щоби покласти край капіталістичній експлуатації, щоби зломити раз на завше економічну й політичну силу буржуазної класи?

Немає країни, де люте невдоволення і неспокій робітничих мас зі свого нужденного становища, могли бути тепер при дальшому капіталістичному режимі, то є режимі визиску і голоду робітника, заспокоєні. І це відноситься в рівній мірі до країн переможниць, як і до переможених. Тільки в перших нужда робітничих мас менша і це невдоволення виявляється у слабших формах; в останніх нужда ця не має краю і виявляється у формах гострих. І явище це є об'єктивним показником того, що після великої кризи капіталізму в світовій війні, надійшла пора, коли робітники світа найбільше силою кривавого досвіду починають розуміти, що стогнати їм далі в капіталістичному ярмі неможливо, що відбудовати і скріплювати їм далі це ярмо, це річ не тільки безглузда з їхнього боку, але й самоубійча, що навнаки єдиним їх завданням на тепер є злати політично, а відтак економічно це нестерпне ярмо.

Світова війна, страшні її наслідки, розпочинають перехідну добу в історії людськості від капіталізму до соціалізму, добу, світової соціалістичної революції, яка може покінчитися тільки тоді, коли на руїнах міжнародного капіталізму переможець-пролетаріят заткне червоний прапор міжнародного соціалізму.

І це є другою причиною, що мир, який подікували світові представники фінансового капіталу Антанти, носить у собі вже з моменту народження свого—смерть свою.

По третє. Ніхто йому зараз так не загрожує, як існування, вперте й міцне існування пролетарської (совітської) російської республіки, де соціалістична революція у пернє в історії світа зломилла політичну й економічну силу російської буржуазії, свого національного капіталу, яку (Сов. Рос. Респ.) не вдалось досі знищити Антанті, не вважаючи на всі її зусилля. Російська соціалістична революція, яка живе, розвивається, укріплюється, поширюється та находити спочуваючий і активний відгук в цілому пролетарському світі, дихає смертю усьому сучасному капіталістичному світові. Вона непереможна. І це зрозуміли вже розумніші представники англійського імперіалізму по тих страшних розгромах Юденіча, Колчака й Деникіна червоними арміями і по грізних протестах англійських робітників проти всякого активного втручання Англії в справи Російської Совітської Республіки.

В чому-ж полягає її непереможність?

Як довго велика російська революція мала демократичний характер (лютий 1917 по жовтень 1917), яка вела не до повної пере-

моги пролетаріату, а до укріплення російської буржуазної демократії, в хвості якої йшли праві соціалісти-революціонери й меншовики, так довго існувала загроза, що всі завойовання революції, всі дійсні, великі завойовання, будуть протягом недовгого часу, який вистарчав би на те, щоб скинути з себе пірря революції і зорганізувати свої сили, цілком знищені. Перед пролетаріатом Великої Росії, не задурманим усякими демократами, не оставалось тоді нічого іншого, як чекати, доки не назріють умови (через укріплення капіталізму в Росії), для прийдешньої соціалістичної революції.

Ні. Провідники соціалістичної революції, якої перші весняні громи впали в жовтні 1917 р. в Петрограді, ясно бачили сю перспективу й мають за собою ту кольосальну історичну заслугу, що не тільки теоретично, але й практично показали всьому пролетарському світові, що не тільки Росія, але вся Європа, всі країни капіталістичної цивілізації дозріли після краху капіталізму в світовій війні до соціальної пролетарської революції й соціалізму.

Вся влада робітничим і селянським радам! Диктатура пролетаріату, для зламання, для знищення всього апарату буржуазної держави і капіталістичного визиску! Це був засадничий клич російської соціалістичної революції.

Але не довго треба було чекати, як досвід навчив, що цей клич реалізований на селі, давав там перевагу його заможним, буржуазним елементам. І тільки тоді, коли всю владу на селі було віддано в руки селянської бідноти, з того часу російська революція, що почалась з жовтня 1917 р., стала дійсно пролетарською, дійсно соціалістичною. Тільки тоді не тільки російські робітники, але й бідні селяне наочно зрозуміли, що треба боронити їм свою пролетарську державу перед зорганізованою зграєю міжнародного капіталу і його прихвостнями, боронити до останньої каплі крові. В цьому лежить весь секрет усіх успіхів червоних армій проти контр-революції, в цьому запорука непереможности російської соціалістичної революції.

„Ми не закриваємо очей на те, що нам одним соціалістичної революції в одній країні, навіть, коли б вона була далеко менше відстаюю, як Росія, як би ми жили в умовах легших, як після 4-ох років нечуваної, стільки мук приносимої, тяжкої і руйнуючої війни— в одній країні соціалістичної революції своїми силами всецільно не виконати“— каже Ленін у своїй привітній промові на I всеросійському з'їзді совітів народного господарства.

Але річ у тому, що соціалістична революція в Росії може рахувати— тепер це досить виразно виявилось— на підмогу, в тій чи іншій формі, європейського пролетаріату, який досвідом своїм мусить прийти до того, що виконав уже в великій частині російський революційний пролетаріат.

На шлях соціалістичної революції вступатиме й Україна.

Вона, то є робітничо-селянська Україна, прийшла до цього пізнання силою свого інстинкту і досвіду.

Від самого початку вибуху революції на Україні, вона мала національно-демократичний характер, не зважаючи на те, що у ній брали головну участь українські соціалісти різної масти, що правда, всі зі своєю дрібнобуржуазною політичною психологією. Всі вони стояли на ґрунті демократії, дрібно-буржуазної демократії. Ясно отже, що і будівництво української держави, не зважаючи на її майже виключно робітничо-селянський характер, ішло по лінії національній, але дрібнобуржуазній.

Дуже помітно зазначилось це на прикладі так зв. західної області Укр. Нар. Республіки (галицької). Уряд цього закутка республіки, що складався з самих соціальних і політичних реакціонерів, вирослих в атмосфері австро-польської штуки правління народними масами, завжди зазначував свою непримириму ворожість до українських робітників і селян. Воюючи проти Польщі за визволення галицької України з під ярма її неволі, він давав виключно про клясові інтереси галицько-українського дрібного міщанства, то є, бажав лише змінити польських експлуататорів на своїх, на національних. І радибереження цих інтересів він вів таку мерзотну агітацію і політику проти сполучення галицької України з державною, тільки в обаві перед її соціалізмом. І тому йшов він на руку польським поміщикам в Галичині проти економічних і соціальних інтересів українського селянства і тому, нарешті, довершив найчорнішу зраду загально-національних і соціальних інтересів всього українського робітництва й селянства, віддаючи свої війська на услуги одного з найнебезпечніших царських генералів, що поставив собі завданням відбудувати єдину і неділиму Росію, на руїнах совітської і національних республік, Деникіна.

По подібній лінії котилась політика Української Народньої Республіки і то особливо з того часу, як уряд її позбувся дійсних і чесних демократів, що у війні Республіки з Світовою Росією добавчували злочин супроти українських селянсько-робітничих мас України, коли військова диктатура Петлюри і його отаманів одверто, явно і без застережень стала відігравати роль льокаля чорносотенної Франції Клемансо та її васальної польської держави Пілсудського, польських фабрикантів, дідичів, ксьондзів та иншої буржуазної сволочи, льокаля, якого з погорди звичайно копається, але подається йому елегантно панську руку, як довго можна його визискувати, то є держати на своїй службі...

І Петрушевич, цей, воістину, найобридливіший хам*) наших часів, ця наймерзотніша постать в історії визвольного руху Укра-

*) Пригадаємо його відому подлу промову в австрійському парламенті с 1916 р., промову так льокайську супроти Австрії, якої до нього ніхто в австр. парламенті не важився сказати.

їни—і Петлюра, цей дрібнобуржуазний клоун з гетьманськими амбіціями, звели українську національно-демократичну революцію в русло національної і світової контр-революції.

Цю зраду національних і соціальних інтересів українських народніх мас інстинктом відчувала давним-давно робітничче-селянська Україна. А досвідом, який дали їй бурні події останніх часів, вона прийшла до ясної і певної свідомості, що тільки в соціалістичній революції лежить національне і соціальне її визволення.

Шкода тільки, превелика шкода, що скорше прийти їй до цієї свідомості перешкоджала у великій мірі вся практика Російської Східної Республіки на Україні, яка й досі ще не зовсім визволилась із російських великодержавних пересудів. *)

Але кожний українець, що всім своїм єством, усею своєю душею відчув і виболів становище, минуле і сучасне, повне і безмірних мук і страждань, цього „паралітика на роздорозжі“, цього „замученого і розбитого народу України“, становище робітничих і бідно-селянських її мас, хто всі свої інтереси зв'язав з їхніми інтересами, сей ні на хвилину не буде задумуватись, по якому боці йому стати: світової соціалістичної революції, що веде до визволення людини й народів з усіх дотеперішніх кайданів, чи по боці світової контр-революції, що веде до задержання і укріплення цих кайданів.

І тому ми щиро й гаряче вітаємо українських революційних повстанців та українські червоні війська, що з зброєю в руках проливають нині свою кров на широких полях України проти її всіх ворогів під гаслом самостійності української пролетарської держави, себ-то диктатури українського робітництва та бідного селянства на всій об'єднаній Україні.

Безнадійні надії.

Позбавлені війська, парадів і погромів отамани; міністри без міністерств, без народу й без широких „фінансових“ перспектив; платні славословці петлюрівщини, іменуємі послами, стомлені від безрезультатних присідань перед швейцарами антантських міністерств і зажурені скороченням штатів; урядові „соціалісти“, обмежені скрутою в валютних операціях; засмучені члени місії, комісії, спекулянти-шантажисти; словом, уся та компанія, яка зветься гидким і ганебним для всякого порядного українця словом „петлюрівщина“, вся ця братія кохає в собі одну тємну гарячу й безнадійну надію на... українського селянина. Нехай, нехай, мовляв собі там революція, радянська влада, соціалізм, а от настане весна,

*) Тут у автора на наш погляд проглядає невіджита ще хвороблива звичка минулі факти і випадки окремих помилок і зловживань надто узагальнювати.

українські дядьки разворушаться, піднімуть повстання, виженуть радянську владу і... вернуться незабутні часи. Дядько розчинить замкнені двері загубленого раю і на колінах, з іконами зустріне милу закордонну компанію. Він дасть їй і війська, і хліба, і необмеженість фінансів, і паради, і погроми, і все те, за чим тужить бідна вигнанниця.

„Блаженні убогі духом, тих бо єсть царство небесне“.

Істинно, убогі духом, убогі розумом, убогі досвідом. Не дасть дядько, нічого не дасть, ні хліба, ні фінансів, ні війська, ні чорісінько.

І от через що.

Насамперед, розгляньмо основну передумову, ґрунт усіх надій виходящих петлюрівців: повстання.

Що весна на Україні цього року настане, то тут, треба признатися, наші політики й дипломати досить правильно розрахували: весна настане. Але дальший прогноз уже має в собі елемент „блаженности“, бо тільки жайворонки неодмінно бувають кожної весни, хочать того петлюрівці чи ні, а повстання — як навіть отаманам відомо, — не є жайворонки, вони можуть бути, але можуть і не бути. Можуть бути весною, але бували й зимою, як наприклад в 1919 р., коли повстанці виганяли Директорію з України. Отже, не від метеорологічних і не біологічних причин залежать повстання.

А також і не від етнологічних, не від національних, що підтверджується отим самим повстанням проти широко-національної, надзвичайно-національної Директорії. Петлюра с Коновальцем трохи не самі перемальовували вивіски, палили руські газети на улицах, танцювали танок націоналістичних убогих духом дикунів над чужими національностями, а все ж таки не помогло: дядько взяв рушницю, викопав кулемета і разом з руськими, єврейськими й українськими робітниками та червоними військами почав, як сміття, вимітати з України вивісочних „національних героїв“.

Дядько — запеклий, непоправний реаліст. Він не розуміє й не відчуває поезії й романтики вивісок, парадів, міністерських портфелів, дипломатичних афінських вечорів, захоплюючої гри біржових операцій, поміщицьких старовинних мастків, навіть гетьманських чи отаманських бунчуків. Він длубається собі в своїй землі, знає собі свою просту, тяжку гру праці с коліски до сивого волосу і дуже не любить, коли всякі соціальні поетичні дармоїди, романтичні чи не романтичні паразити присмоктуються до його, обплутують його, на його спині витанцьовуючи свої паради й афінські дипломатії.

Правда, не любить дядько також віддавати продукт своєї праці дурно, ні за що; він — послідовний, строгий економіст і визнає правильний товарообмін. Цю свою економічну ортодоксальність він готов обстоювати зі зброєю в руках, за неї він, дійсно, піднімав повстання навіть проти тих, які разом з ним очищали його від соціальних класових паразитів, проти голодаючого революційного про-

летаріату російського та навіть і українського. Дядько не хотів оддавати дурно свій хліб, не хотів оддавати його так безладно, неорганізовано, як то робилося.

І тільки через це були повстання проти радянської влади, тільки на цьому часовому, економічному ґрунті, а не на соціальному чи національному вони були. Не через те український селянин не давав хліба російським комуністам, що вони були комуністи, як то поясняють убогі духом петлюрівці, се-б то через те, що комуністи нищили панування паразитарних клас, що виганяли з усіх сфер життя всяке панство, лодарство, експлуатацію, а також не через те, що руські комуністи говорили на іншій мові; ні, не через це, а через те, що комуністи не мали товарів, продуктів обміну за той продукт праці, який мусіли брати в селянина. Не національна свідомість породила економічні конфлікти, а як раз навпаки; економічні конфлікти розвинули й викреслили національну свідомість українського селянина.

А звідси ясно, що досить радянській владі поставити хоч у якійсь мірі товарообмін між селом і містом, досить дати селу хоч у малій мірі компенсацію потрібним селянинові товаром за хліб, як радянська влада матиме в селянах найкращих, найвірніших оборонців і прихильників.

Але не тільки за самі товари. Товари давала й гетьманщина; але через те, що гетьманщина давала разом с тим і поміщицтво, селянство повстало проти неї. Селянство не таке короткозоре, як уявляють собі убогі духом отамани та їхні ідеологи. Воно чудесно підраховує не тільки економічний, але й соціальний момент. І через те воно прекрасно зуміло побачити різницю між більшовиками і Денікиним, через те воно зразу вибрало менше зло: економічні конфлікти з радянською владою, а ніж соціальну неволю з Денікиним.

От-так само воно прекрасно зрозуміє різницю й між радянською владою і петлюрівщиною, яка так само, як денікинщина, неодмінно мусить прийти с поміщицтвом, з соціальною неволею. Уже петлюрівщина договором 2 грудня віддавала селянство Волині й Поділля польським поміщикам за поміч польської шляхти. І мусить оддавати, бо власної сили немає і не може бути, бо без помочи Польщі абсолютно ніяких надій немає ступити хоч кінчиком ноги на українську землю.

І припустімо на один момент, що петлюрівщині вдалося б разом с польською шляхтою перемогти радянську владу на Україні, добитися до Києва, поширити свою владу на всю українську територію. Припустімо, це вдалося б цілком легко, що на поміч петлюрівщині виступили б навіть повстанці, невдоволені економічними конфліктами з радянською владою. Що ж далі?

А далі те, що за поміч польської шляхти та Антанти треба було б чимсь платити. Польській шляхті поверненням насамперед

польським поміщикам усіх їхніх прав на маєтки. А як польським, то розуміється, й усім иншим. Мало того: голодній Польщі й Антанті треба було б дати хліба, вугілля, цукру, всього того, чим силкуються петлюрівські „діпломати“ привабити на свій бік Антанту й Польщу. І треба було б у першу чергу платити, а не мінятись продуктами. Значить, треба було б брати той хліб у того самого селянства, і брати так само без компенсації.

І неважко ж ці убогі духом люди гадають, що селянство мовчки терпіло б і повернення поміщицтва й таке саме обдирання його, як і радянською владою без компенсації? Ради чого? Невже ці дивовижні люди гадають, що ради такої „національної демократичної“ влади воно віддало б себе на ту саму економічну та ще плюс соціальну експлуатацію?

І хіба не ясно кожному, просто небожевілюному чоловікові, що селянство ж знову взялось би за зброю, вигнало б знову „свою“ „національну“, „демократичну“ владу й усіма силами жадало би повернення радянської влади, якій з охотою дозволяло би брати в себе хліб, аби не було поміщицтва?

Петлюровські хитруни кажуть: ми, мовляв, скористуємось помітчо поляків, а потім, як з їхньою допомогою здобудемо владу й організуємо свою силу, виженемо й їх, і їхніх поміщиків. Яка примітивна, чисто петлюрівська „хитрість“! І як чудесно польська шляхта розуміє й оцінює цих „діпломатів“, говорячи устами свого міністра Патека: „Ніхто с Петлюрою в Польщі, як с політичним діячем, не балакає. Ми дивимось на його, як на отамана бандитів, яким можна скористуватись у боротьбі з більшовиками.“

І дійсно, як можна инакше дивитись на його й на всю компанію, яка так примітивно, незграбно й цинічно, чисто по бандитськи торгує народом?

І мимоволі напрохується запитання: але невже ж у цих людей не лишилось ні крихти сорому, ні сліду почуття громадського? Адже вони самі давно бачать, самі давно знають, самі в приватних балачках отверто признаються, що їхня справа абсолютно безнадійна, що ні з Польщею, ні без Польщі не вдасться їм вернути свого панування. В ім'я чого ж вони ще далі ведуть свою протинародню, протукраїнську, шкідливу роботу? Для чого ще більше руйнують виснажений, вимучений край? Навіщо посилають своїх агітаторів на Україну під'юзувати селянство на братоубивство, на поглиблення руйни?

Вони хотять національної, української влади? Ім о це тільки ходить?

Так чого ж вони іменно цього не роблять? Чом вони не прикладають ніяких зусиль, щоб увіти в якісь переговори з українською радянською владою і поставити їй свої пропозиції в національному напрямі? Чого вони весь час хотять, щоб іменно політичний і со-

ціальний характер тої влади змінився? Мало того: вони ввесь час ставляють вимогу, щоб радянський уряд пішов собі й їм передав усю владу. От в ім'я чого вони „працюють“, от про що їхній клопіт, от ради чого вони готові пустити вогнем усю Україну, колотить її в безперестанній війні, нищить до нестями вже знищений край?

І як вони, нещасні радіють, коли прочують, що на Україні виявляються результати їхньої злочинної роботи, що тут або там виникло повстання, що селяне зруйнували залізничий шлях, розбили станцію.

Безнадійна радість. Українська радянська влада справиться з цими часовими конфліктами. А для цього в неї є могутніша за всяких агітаторів сила: армія праці. Ця армія найкраще справиться з усім невдоволенням селянина. Вона йому дасть продукт своєї праці за хліб, вона завоює село силою своєї продукційної зброї, вона втягне найкращий елемент села в круг своєї колективної великої творчости.

А що комуністи зможуть поставити й так само велику, непереможну армію праці, як воїни поставили непереможну червону армію, то за це говорять і досвід, і та велика, грандіозна ідея, якою вони проняті, те велике полум'я боротьби не за свої малесенькі, гнилі амбіції, а за визволення всієї поневоленої, засмоктаної паразитами людськості, те полум'я яке спалить до щенту й ті рештки українських маленьких паразитів, що вперто, жадно повзають разом з польською гладкою нужою круг змученого тіла України,

Світова реакція і соціалістична Росія.

Інтересне історичне явище!

Росія своїми формами політично-суспільного життя була і є пострахом і надією цілої Європи—не лише Європи—а цілого світа. До світової війни вона фігурувала як жандарм Європи. Демократія усього світа тремтіла перед страшною царською реакцією і мобілізувала свої сили, щоб не допустити до скозачіння Європи. Реакція натомість завжди дивилась на східного деспота як, на свого найкращого союзника і ніколи в нім не помилялась, бо він щедро слав свої напівдикі козацькі полчища в Європу й на підмогу і давив ними усі великі пориви пригнічених народів і визискуваних робітничих мас.

Але в полум'ях пожежі світової війни згинув царський трон, а в морі крові, пролитої на безчислених побоевищах, втопилась російська реакція. І історія зробила велитенський скок вперед, скок від феодално-капіталістичної деспотії до соціалізму. Нині на руїнах царської імперії гордо повіває червоний прапор побідної революції, прапор соціалізму.

І з захватом дивиться працюючий люд цілого світа на гігантські змигання російської революції. Нинішня Росія, це Мекка і

Медина, до якої линуть думками поневолені і пригнічені та очікують від неї свого спасення. Вона є їх одинока надія, бо вона перша зруйнувала капіталістичний лад і поклала підвалини для дійсної вільности, братерства та рівности усіх людей. Вона є нині пострахом Європи, пострахом світа, але не тої Європи, не того світа, що стогне в кайданах, але пострахом тих, що прагнучи до панування над другими, довели своєю розбишацькою політикою до найбільшої катастрофи та втопили людськість в морі крові.

І не диво, що всесвітня буржуазія мобілізує свої величезні засоби для здавлення соціалістичної, революційної Росії, щоб не допустити до перемоги соціалізму.

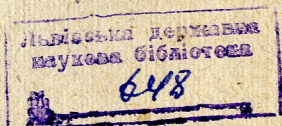
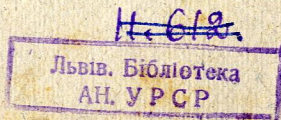
Німецька імперіялістична буржуазія робила це дуже оглядно, бо мала перед собою страшну перевагу Антанти. Вона на око попірала російських більшовиків, щоб мати вільну руку для ведення успішної війни на Заході, але в дійсности, занявши Україну і поставивши на чолі держави царського генерала, гетьмана Скоропадського, групувала коло нього давню російську реакцію, щоб при її помочі, як прийде слушний час, здавити російську революцію і повернути давню реакційну „єдиную і неделимую“ Росію. З цими плянами не скривалися навіть праві німецькі соц. дем.

Коли ж під ударами американських танків роспався німецький мілітаризм і Німеччина зникнула с політичної арени, тоді буржуазія Антанти підняла енергічну акцію проти більшовицької Росії, щоб з одної сторони рятувати свої мільярди, які вмістила, як позичку в царську Росію, а з другої сторони, щоб не допустити до перемоги соціалістичної революції, яка загрожувала існуванню буржуазії в її власних країнах. Акцію сю старалася оперти початково на власних воєнних силах, але не певезло, бо салдати, проливаючи впродовж п'яти літ світової війни, свою кров, побачили, що кров пролита в інтересах розбишацького капіталу і бунтуючись, не хотіли йти здавлювати революції, джерела життя працюючого люду.

Тоді буржуазія кинулась в обійми бувших царських генералів, щоб при їх помочі рятувати російську реакцію, а тим самим і саму себе. Перед нами, як в калейдоскопі пересунулися Колчаки, Юденічі, Денікіни і и. Вони, підпоможені величезними матеріальними засобами Антанти, напружили всі свої зусилля, щоб заволодіти центрами і опорами пролетарської революції. Юденіч був уже під брамами Петрограда, Денікин, занявши Україну, підступав під Москву, а Колчак, загарбавши припаси Сибіру, мав голодом примусити більшовиків до капітуляції.

Але всіх їх змів революційний порив мас, як в 1793 році змів з Франції чужих наїзників.

Для реакції Заходу лишилась ще остання воєнна опора, а саме, національні держави, що повстали на руїнах давньої Росії, які в своїх визвольних змаганнях, опутані ідеологією буржуазії, забували

соціяльний бік справи свого визволення і йшли в контр-революційний табор, проти російської революції. З цих національних держав мав витворитись охоронний вал проти більшовизму від Фінляндії до Чорного моря. Мав це бути славний „кільчастий дріт“, яким Клемансо, цей всесвітній реакціонер, хотів опутати ідею соціалізму.

Але цей „кільчастий дріт“ прорвався швидче, ніж можна було думати. Розірвав його властиво сам творець Клемансо, який під напором душною атмосферою, витвореною його хоробливою, непереседною політикою мусів уступити, а тим самим мусіла і впасти його політика „кільчастого дроту“ проти більшовицької Росії. Це видно ясно в ухвалі найвищої паризької ради, де сказано, що союзні держави не хотять брати жадної відповідальности на себе і жадати від окраїнних держав, щоби вони дальше вели війну з совітською Росією. Не можуть вони їм також дораджувати вести агресивну політику проти Росії. Це є оставлення на льоду шляхецької реакційної Польщі, цього нецприроднього твору, повсталого із гри бандитських комбінацій світового імперіялізму, якій за ціну здавлення революції посвячено долю трудових польських мас і волю визволивших себе із царської тиранії сусідніх народів.

Це є властиво капітуляція всесвітньої імперіялістичної буржуазії перед революційною Росією. Вона показала себе безсилою, бо їй не стало брутальних засобів, якими так радо хотіла здавити соціалістичний лад на Сході Європи. Серед реакції настало роз'єднання, дізорієнтація. Розбіжність різних інтересів падає кожного члена давних союзників в різні сторони. Америка вмила руки від усього, відтягнула свої воєнні сили із Сибіру і є вповні занята безоглядним давленням революційного руху, що загрожує основам панування міліардерів. Говорять навіть, що уступлення Лянзінга, державного секретаря закордонних справ, означає нахил американського уряду визнати соціалістичний Уряд Росії і заключити з ним мир.

Японія, стрівожена непевним внутрішнім своїм положенням, викликаним невдоволенням робочих мас, має також стояти в тайних переговорах із совітською Росією.

Воля реакційної Франції не відповідає її силі. Вона грозить справді російській революції усякими карними експедиціями, вислав навіть свого нового „Наполеона“, Фоша, до Варшави, щоб там з шляхецькою реакцією виробити план для здавлення соціалістичної Москви, але в суті річі з огляду на свій оплаканий екогномічний стан і революційний настрій мас про важнішу контр-революційну акцію і думати не може.

Найпрактичнійше, але і найбільш безоглядне становище для своїх союзників заняла що-до совітської Росії Англія. Становище це купецьке і воно незвичайно далекосягне для обох сторін. Англія ослаблена війною не менше ніж інші держави: її фінанси розхитані, курс фунта в порівнянні з доляром падає, дорожнеча зростає з

дня на день і маси революціонізуються і линуць думками до Москви, висилаючи все сміливіше скрайні революційні кличі. Не диво отже, що під впливом цих фактів Льюїс Джордж заявляє, що старий лад в Росії повернути вже годі, що Росія є країною, якої здобути не можна, а в боротьбі з якою можна все втратити, а нічого заробити". Консеквенцією слів англійського дипломата було нав'язання торгових зносин з більшовицькою Росією.

Нині до торгівлі з соціалістичною Росією починає взивати вже майже ціла світова реакція. Вона хоче цим кроком досягнути крім господарської також і політичну ціль: ратування буржуазного ладу і реакційної Росії. Це недвозначно видно із заяви Льюїса Джорджа, що „спасати Росію можна торгівлею. Торговля з Росією зможе скорше чим що иншого положити кінець дикунству, грабункам і усяким страхіттям більшовиків“.

З цих слів ясно, що торгівля з революційною Росією має бути останнім засобом боротьби реакційного, капіталістичного світу із революцією, боротьби безкровної, при помочи імперіалістичного капіталу, який має своїми безмежно вирафінованими штучками знищити усякі спроби будування соціалістичного ладу.

Але не впала революційна Росія під ударами грубої, воєнної сили реакції, не загине вона і під повільним діланням розкладаючих сил убійчого капіталу. Вона утримається і останеться так довго пострахом буржуазного світа, аж у світі запанує принцип соціалізму, який вона практично здійснює, принцип, який не знає ні панів ні невільників, ні багатих ні бідних, а знає вільних і рівних.

Вірні --- собі.

Останніми часами відбулося кілька конференцій осібних гуртків членів „української соціал-демократичної робітничої партії“ за границею і в Краю, а в Камінці відбув навіть наради центральний комітет цієї „партії“. Конференції, відбуті заздалегідь при співучасті збанкрутованих с.-д. політиків, виказали в цілій наготі дізорієнтацію, контр-революційність і плиткість дрібно-міщанських соціалістів. Ці соціаль-демократичні неукі нічого не навчились з грандіозних подій, які порушують основами цілого світа, які прискорюють себе майже що секунди та котяться нестримною лавиною вперед, оставляючи страшні сліди по собі. Вони, як мумії, сидять з засохлими мозгами і не бачать, що вчора мало бути добре в силу певних обставин, воно сьогодні вже непригідне через зміну цих обставин. Але для дрібного міщанства все було характерне соціально-політичне колтунство, яке випливало з їх льокайських мізерних душ, що все гнулися перед своїми панами, перед великою буржуазією, з якої стола спадали їм різні охляпи за їхні прислуги.

І власне це дрібно-міщанське колтунство українських соціаль-демократів, підмазане нахабством і безсоромністю людців, що нагло,

незаслужено почули власть в руках, не дозволяє їм стати на ясну соціалістичну, революційну позицію, а пхає їх в контр-революційний табір, робить їх льоксами різних реакцій і сліпими, безглуздими і злочинними ворогами революційної соціалістичної Росії й України і взагалі соціалізму, який один тільки в силі визволити трудові маси України з пут національної і соціальної неволі. Як ловкі жонглери, кидають на всі сторони словом незалежна Україна, не надають їй жадного соціально-політичного змісту, щоб не зрадить своє реакційне, не соціалістичне дрібне міщанство і йдуть цим способом слідами гетьманців і інших правих союзницьких бандитів, які так само кидаються словом незалежна Україна, а в суті річі переслідують свої класові і кастові реакційні цілі.

Всі ці прикмети носила конференція представників У. С. Д. Р. П. в Берліні в кінці січня їхнє революційне, соціалістичне сумління пробудилося нагло в бажанню ввійти в порузування з Совітською Росією. Вони спізнилися трохи, сердеги, бо їх випередив Льюїс Джордж і взагалі контр-революційна буржуазія світа, яка нагло під впливом могучих ударів революції с переду і з заду почула „прихильність“ до соціалістичної Росії. Але трівожитись нема чого, що укр. с.-д. зрадять собі! Вони винесли постанови, що „Уряд У. Н. Р. буде вести свою дальшу закордонну політику в дусі, який відповідатиме інтересам трудових мас на Україні. Через те також він буде рішучо боротися з міжнародньою реакцією, яка через свою націоналістичну, імперіалістичну і інтервенційну політику, змагає до поневолення робітничих клас“. Ці постанови не повинні нікому затемнювати зору. Річ іменно в тім, що це все має робити уряд зложений з соціаль-демократів і есерів. Отже ви довідуєтесь з острахом, що уряд зложений з тих самих Лівичьких, Мазеп, Безпалків і К.-о., очевидно з булавою пана отамана має поповнити злочин зради на міжнародній контр-революційній буржуазії. Ні, панове, ми в чуда не повіримо.

Ви так далеко вже заїхали, що не осмішуйте себе нікого непереконуючими фразами.

Ви-ж—мізерні зрадники соціалізму і революції, що по шию влізли в болото реакційної Антанти, що кричали на спілку з отаманом, як божевільні Морітирі, що танцювали перед Денікином, що подло, безсоромно продали працюючий український люд шляхецькій Польщі, що з льоксом Пілсудським, таким же самим „соціалістом“, як і ви, організуєте кадри нещасного українського люду проти російської і української революції, щоб до решти здавити свободу українського і польського народу та зміцнити світову реакцію—в вашу наглу революційність, панове, ніхто не повірить! Не повірить навіть без огляду на це, що ви годитесь, щоби совітські війська перебували на Україні, в цілі взаємної військової допомоги в боротьбі з реакцією, бо ви цю реакцію виносили на своїх плечах. Вас зрештою цілковито

демаскують ухвали (про які низше) центрального комітету вашої „партії“ в Камінці, які вас з'обов'язують в силу партійної дисципліни, демаскують вас як „соціалістів“, як „революціонерів“.

Свій „соціалізм“, свою „революційність“ оствітлюєте ви самі в ухвалях із сфери внутрішньої і економічної політики. Ви там говорите, що ваш соціалістичний уряд, зложений з с. д. і с. р., які відкидають можливість коаліції з буржуазією, дає „гарантії“ для свободної агітації на Україні комуністичній партії, як також і свободу організацій робітничих і селянських рад. Чи це має бути зворушуюча великодушність українських с. демократів. Чи може це велика поступовість їх і революційність?

Це чиста облуда дрібних міщан, бо такі гарантії дають і гетьманці та інші союзники, як їх дали і суто-буржуазні уряди Англії, Італії, Німеччини і ин. Ви все наслідуете запізно. Ви відкидаєте компроміс з буржуазією, ви любуетесь фразою, що ваша остаточна ціль також комунізм і маючи змогу переводити цю остаточну ціль в життя, ви даєте тільки гарантії для агітації!

Про ваш „соціалізм“ говорять недвозначно і економічні резолюції. Ви установлюєте, що „галузі народного хазяйства, які є дозрілі до соціалізації—будуть соціалізовані“. Все гарно: але ви спираєтесь на німецьку дійсність, де продукційний апарат зруйнований. Яка ж дійсність на Україні? Там революція знищила буржуазію, знищила засоби праці, розбила продукційний капіталістичний апарат, чого німці так бояться; отже нема просто тих „дозрілих“ галузів хазяйства до соціалізації. Тут треба будувати нове хазяйство на основах соціалістичних, користуючись тими рештками продукційних засобів, які ще остались. Ідучи ж по вашому рецепту, треба б розбитий капіталістичний апарат при допомозі буржуазії знову наладити, щоб галузі хазяйства „назріли“, а потім до перва треба їх після вас соціалізувати. Це дорога, панове, трохи опізнена і буржуазії з болюта вам вже не витягнуть, як не могли ви їй помогти політично виплисти на верх, бо трудові маси України змели їх і вас с поверхні землі.

Так само характерний для вас ваш рахунок на приватній прибутку і дивіденти з кооперації, коли ухвалюєте собі без скрупулу, що „соціалізації не підлягає теж українська кооперація кредитова, продуктивна і торговельна...“ Ви ловкі гешефтьярі і для вас очевидно соціалізація в цій сфері не на руку.

А вже ставовище ваше в аграрній справі пахне справжнім нахабством і безсоромністю. Бо що иншого можна сказати про ухвалу що „уряд У. Н. Р. (соціалістичний!) буде змагати до знесення великої земельної посілости“. Отже буде змагати тільки!! Ви, панове, оборонці поміщиків, підіть з цєю програмою до мужиків і змагайтесь їм сказати це у вічі, а думазмо, що про відповідь, дану вам ними, ви замовчите.

Так виглядає „соціалізм“ і „революційність“ берлінської групи представників У. С. Д. Р. П.

✓ А що-ж говорить про мізерних чиновників, що творять Ц. К. У. С. Д. Р. П., які називають себе с. демократами, а які скликали були себе на наради до Камінця на 29 січня? Їх паршивеньке дрібне міщанство вилізло зараз в першій революції, де вони тремтять о урядові посади. Посади, не слаба сторона дрібноміщанства взагалі. Українські с. д. з. Ц. К. так залюблені в міністерські портфелі, що підкреслюють це в особній революції, де говориться, що „представники У. С. Д. Р. П. продовжують овою працю в уряді навіть тоді, коли би с кабінету вийшли представники інших партій“. Чи це не зворушливо? Але зворушення наше росте ще більше, коли читаш, що революційні укр. соц. демократи в любови своїй до української державности не терплять жадної конкуренції, бо застерігаються, що „кожда конструкція уряду за кордоном в заміну існуючого, вважається великою шкодою для нормального ходу боротьби за українську державність“... Така то принципова позиція Ц. К. У. С. Д. Р. П. по уряді республіки!

Демократичне представництво і „передпарламент“, це для них святість; воно ясно, бо при іншій представництві—радянським—скопшлявіле міщанство не має місця, а також і одвічальність і контролю велика: не можна безкарно зраджувати і окрадати трудові маси, як це діється в „демократичній“ У. Н. Р.

А яка їх революційність? Вони отверто заявляють себе контр-революціонерами, т. є. йдуть старими шляхами, які їх самих завели на край пропасти.

В своїм становищі до закордонної політики, вони говорять, що „У. Н. Р. примушена перебувати і на далі в стані війни з московською совітською республікою“. Отже „революційна“ У. С. Д. Р. П. має бути і на далі палачом революції і компромітувати українське ім'я перед революційними масами усього світу.

Ці ухвали повинні взяти під увагу берлінські представники У. С. Д. Р. П. і отверто, ясно, без милення очей стати на цю саму позицію, бо се позиція Ц. К. і вона їх обов'язує.

Що до Польщі, то Ц. К. жадних конкретних ухвал не виніє; ще ж ясно, бо якже ж льокай, підніжок, може займати якесь становище до свого пана. Він старається пояснити це фактом, що українська дипломатична місія у Варшаві не дійшла ще до певних результатів. Але ж шляхецькі льокаї! Ми ці результати знаємо! Ви ж продали український народ польським імперіалістичним бандитам, ви з виволоного вже краю сотворили одну велику тюрму, де караються тисячі безвинно, ви напоїли країну кров'ю і слізьми, пролягалими польською салдатеською, яку ви спровадили собі в поміч проти революц. мас, ви своєю політикою в Варшаві будувате історичну Польщу с перед 1722 р., ви організуєте військову поміч для оборони цієї

плянаторської Польщі перед революційними українськими і російськими військами. Ви, одним словом, негідні контр-революціонери і зрадники і цього дипломатичними фразами не сховате!

Таке-ж саме обличчя виявила конференція У. С. Д. Р. П. при кінці лютого ц. р. у Варшаві. Коли пригланутися там прийнятим резолюціям, то мається вражіння, що над нею царило благословеніє примаса Каковського і голови держави „соціаліста“ Пілсудського, бо наради і вислід їх стояли під званою вже призою безпалківщини, „що на Україні, крім більшовиків, нема іншої сили, яка загрожувала б самостійности українського народу“.

І тому всі ухвали конференції звернені виключно проти більшовиків, очевидно для гарних очей польської шляхти, яка напевно захоплюється в своїх сальонах „поржондними Українцями“. Ні словечком не згадно про брутальний імперіялізм шляхецької реакційної Польщі, яка огнем і кровю здавила всі визвольні змагання українського робочого люду, ні словечком про божевільні змагання до історичної Польщі с перед 1772 р., ні словечком про польську реакцію, яка є опорою світової контр-революції, й яка в крові топить всякі революційні пориви трудових польських мас. Це є соціалізм, це є революційність української соц. демократії! Союзники брутальної реакції, які помогали продавати шляхецькій Польщі український народ Галичини, Волині, Холму, які взяли в опіку польських поміщиків на Україні, вони мають відвагу жадати від більшовиків „усунення с території України окупаційної червоної армії“, мабуть на це, щоб одчинити браму для полчищ Пілсудського, які шляхом шибениць і всяких страхіт мали би привернути, як це робив Скоропадський, або як це діється під окупацією Польщі, панування поміщиків на Україні.

Від більшовиків жадають негайного і активного визнання самостійности і незалежности Української Народньої Республіки і суверенности українського народу; це все домогання, які більшовиками вже здійснені, бо вони визнали незалежну і суверенну Українську Радянську Республіку, якої іменем всуди і недвозначно виступають. А де ж відваги купки цих підлиз польської шляхти поставити це домогання шляхецькій Польщі, яка мріє про границі Дніпра і Чорного моря, а може і дальше? Воно зрозуміло, бо вони чекають на незалежну Україну, створену по рецепту „Нарждо-у“ „кровю і оружієм польським“ і тому танцюють коло польської реакції.

Для людців, що на брукках Варшави торгують долею українського робочого люду, зрозуміле є домагання визнання Рос. Совітською Республікою теперішнього демократичного уряду У. Н. Р. бо під крилом цього уряду Петлюри-Мазепи можна було безкарно вести контр-революційну роботу, заводити танець з Антантою, Деникіном, Польщею і помагати валити революцію, що є самотнім джерелом життя для українських трудових мас.

172 км (1907/24 — 670
Так виглядає соціалізм і революційність теперішньої У. С. Д. Р. П., яка так довго безкарно торгувала долею українських трудових мас.

Але український народ не дасть собі вже милити очей жадним контр-революціонерам, навіть коли-б вони назвали себе українськими соц. дем., а піде шляхом революції, шляхом Укр. Радянської Республіки, до повного визволення.

Що таке тепер Українська Соціал-демократія.

В даний момент це—невеличка купка людей, яка має сміливість називати себе партією. До революції і підчас революції (до другого вигнання з Києва), це була, хоч невелика, але, дійсно, партія, бо мала в собі організації широкіх мас.

Вона називала себе „робітничою“ і „соціалістичною“, але, в дійсності, була партією дрібнобуржуазною, з демократичними гаслами і контр-революційною реальною політикою.

На душі цієї партії лежить багато тяжких гріхів проти українського соціалізму.

Але з моменту другого виходу з Києва навіть партії не стало. Всеукраїнське робітництво, яке було в цій партії й яке лишилось на території Східної України, перейшло в ряди українських незалежників, які згодом прийняли програму комуністичної партії. Українські ж соціал-демократи, позбавившись своєї партії, свого пролетаріату, свого революційного живого елементу, який все ж таки тримав своїх проводирів на певній межі демократичності, стали вільними від усякого контролю, від усякого впливу робітництва, від усяких меж не то що революційності чи демократичності, а простої порядності.

Тепер—це купка людей, які цілий рік вірою, правдою й силою нещасних, обдурених ними селян, служили контр-революції, які своїми грудьми стримували натиск революції на Європу, які тим вихвалялися перед усім світом, які ганьбили серед дійсних соціалістів усього світу ім'я українця.

Це ті люди, які в ім'я свого міщанського розуміння укр. державності, які в ім'я своїх особистих, маленьких, егоїстичних інтересів с піною на губах обстоювали й обстоють усі гасла контр-революційної буржуазії Заходу: демократизм, парламентаризм і всякі „свободи“, що властиві такому соціально-політичному ладу. Це ті люди, які весь час зривали можливість погодження з російськими соціалістами, коли для того були найбільш можливі моменти.

Це ті люди, які весь час хотіли погодитися з Деникіним, щоб разом бити революцію і більшовиків. Деникін одштовхував їх ногою, балакати з ними не хотів, а вони с плачем бігли до Антанти й жалілися їй на Деникіна (Нота Мазепи й Лівичького). Це ті суб'єкти, що за поміч шляхетської Польщі, цього антантського жандарма на

РА

648

Винниченко
проти
Тетлюри